

Att förebygga tvång och våld med social inkludering - patientperspektivet

Veikko Peltö-Piri

Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet

Lars Kjellin

Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet

Gabriella Backman

Universitetssjukvårdens forskningscentrum, Fakulteten för medicin och hälsa, Örebro universitet

Anna Björkdahl

Centrum för psykiatrforskning, Institutionen för Klinisk neurovetenskap, Karolinska Institutet

Safewards är ett program som syftar till att minska konflikter och begränsande åtgärder på psykiatriska avdelningar. Programmet är proaktivt och har tre delar med sammantaget tio insatser. Dessa tre delar handlar om att 1) skapa en socialt inkluderande miljö 2) förstärka inkluderingen genom att utveckla en positiv kommunikationskultur på avdelningen samt 3) stödja patienter som behöver hantera svåra känslor eller situationer. Syftet med denna studie var att undersöka patienters respons till Safewards.

Den avdelning som studerades var en akutpsykiatrisk avdelning som enligt egna uppföljningar uppnått en god programtrohet samt en minskning av tvångsåtgärder (75 %) och korta sjukskrivningar (30 %). Personal och patienter inbjöds till att vara medskapare när programmet infördes. Tio patienter intervjuades om sina observationer av manifesta tecken på Safewards samt av mer kvalitativa aspekter av insatserna. Kvalitativ innehållsanalys användes i analysen av intervjuer.

Preliminära resultat visar på att patienterna i huvudsak reagerat positivt på insatserna, även om det ibland kunde upplevas som krävande att vara social och delaktig. Patienterna ansåg att personalen oftast hade en positiv kommunikationsstil, speciellt de patienter som jämförde den aktuella vårdepisoden med sina tidigare erfarenheter. Patienterna fick stöd och observerade att även medpatienter oftast fick stöd vid behov. De hade också flera förslag på förbättringar.

Utifrån dessa resultat kan man diskutera hur vi ska se på social inkludering, inklusive medskapande, i socialt arbete. Social inkludering behöver inte enbart ses som ett normativt begrepp, det kan också användas som ett verktyg för att omforma institutionsvård till en mer rättighetsbaserad verksamhet.